

VOORTGEZET ONDERWIJS HELP JIJ OF NIET?

INTRODUCTIEPAGINA

• Algemene informatie

Beste docent,

Voor u ligt de toolkit die RADAR voor u heeft ontworpen. Vanuit de resultaten van de Diverscity-meter is deze toolkit voor u geselecteerd. Deze toolkit is bedoeld om u te ondersteunen bij het bespreekbaar maken van seksuele diversiteit in de klas. In deze toolkit vindt u 2 oefeningen die u zelf kunt uitvoeren in de klas. Ook kan er worden verwezen naar externen als u dit liever uit handen geeft.

Uit onderzoeken blijkt tussen de 6 en 10% van de jongeren in Nederland een andere seksuele geaardheid of genderidentiteit heeft. Kortom iedereen krijgt in zijn of haar leven te maken met mensen met een andere geaardheid of genderidentiteit. Hoewel er veel verbeterd is in de maatschappelijke acceptatie van lesbiennes, homo's, biseksuelen en transgenders (LHBT), zijn er nog steeds veel mensen die homoseksualiteit als problematisch beschouwen. LHBT-ers ervaren nog steeds pesterijen, intimidatie en zelfs geweld. De negatieve houding hangt volgens het Sociaal Cultureel Planbureau samen met factoren zoals leeftijd (jongeren zijn minder tolerant), sekse (mannen hebben er meer moeite mee), religieuze opvattingen, ontbreken van een openlijke LHBT-er in de eigen sociale omgeving (onbekend maakt onbemind) en gehechtheid aan traditionele rolpatronen. Heteroseksualiteit is de norm in de samenleving. Dit kan leiden tot stress bij LHBT-ers en tot problemen met zelfacceptatie.

Eenzijds kan men dit probleem oplossen door de LHBT-ers meer te beschermen en individueel sterker te maken. Anderzijds is het zeer raadzaam om juist de niet LHBT-jongeren te leren hoe om te gaan met deze diversiteit. Deze toolkit geeft u de handvatten om het onderwerp als een integraal onderdeel van het leven te behandelen. Daarnaast is er het voordeel van de toolkit dat u zonder al te veel moeite deze ook kunt gebruiken voor het bespreken van andere maatschappelijke problemen. U hoeft alleen het onderwerp van seksuele diversiteit te vervangen door het door u gewenste onderwerp. Er zit een voordeel in een vergelijking trekken tussen diverse discriminatiegronden (seksuele geaardheid, etniciteit, ras, handicap, etc.) omdat de leerlingen dan kunnen ontdekken dat het effect van uitsluiting ongeacht de discriminatiegrond eigenlijk altijd hetzelfde is. De pijn, verdriet, angst en woede zijn overeenkomstig ook al is de grond anders. Hierin ligt mogelijk een optie om groepen die normaal elkaar nogal willen uitsluiten dichter bij elkaar te kunnen brengen door hun overeenkomstige ervaringen te kunnen delen.

Om het voor u als docent makkelijker te maken het onderwerp van seksuele diversiteit te bespreken is deze toolkit ontwikkeld door RADAR in opdracht van de Gemeente Rotterdam. Voor meer vragen of informatie, kunt u contact opnemen met diverscity010@radar.nl of 010 – 411 39 11.

• Info toolkit:

HELP JIJ OF NIET?

DOELSTELLING

- Kort inventariseren wat de houding is ten aanzien van homoseksualiteit.
- Peilen van het kennisniveau over homoseksualiteit.
- Iedereen de mogelijkheid geven om even kort aan het woord te komen.
- Leren nadenken over hoe mensen twijfels kunnen hebben rond diversiteit en eigen keuzes.
- Op een respectvolle manier anderen kunnen adviseren en ondersteunen.

BESCHRIJVING

Deze toolkit bestaat uit 2 oefeningen.

De eerste oefening heeft als doel om tot een inventarisatie te komen wat de leerlingen allemaal al weten over homoseksualiteit. Het is een inventarisatie die gevolgd wordt door een nabespreking van wat gezegd is.

In de tweede oefening ligt de nadruk op het inleven (empatisch vermogen) in de positie van iemand die een andere seksuele gerichtheid heeft en proberen deze persoon van advies te voorzien.

TIJDSINVESTERING

Deze toolkit duurt 75 à 90 minuten. U kunt er voor kiezen de 2 oefeningen te spreiden over 2 lessen.

INHOUD TOOLKIT

Oefening1		HET ASSOCIATIESPEL	
Doel:			
<ul style="list-style-type: none"> - Kort inventariseren wat de houding is ten aanzien van homoseksualiteit - Peilen van het kennisniveau over homoseksualiteit - Iedereen de mogelijkheid geven om even kort aan het woord te komen 			
Tijdsduur:			
30 à 45 minuten			
Doelgroep:			
Dit spel werkt bij praktisch iedere doelgroep.			
Stap	Actie docent		
1	De docent schrijft het woord <i>homoseksualiteit</i> op het bord.		
2	Dit spel kan volgens twee vormen gespeeld worden. Men kan dit <i>mondeling</i> doen (risico dat men door elkaar heen gaat schreeuwen, echter voordeel dat de associaties van anderen deelnemers weer nieuwe vrijmaken. Men komt zo dieper in de discussie) of <i>schriftelijk</i> (is rustiger, echter het spel verliest aan spontaniteit en mogelijk diepgang, alsmede dat deze methode tijdrovender is).		
3	De docent geeft aan dat iedereen in de groep mag aangeven (manier is afhankelijk van de gekozen vorm) wat er bij hem/haar in gedachten komt als ze het woord homoseksualiteit zien.		
4	Het is de bedoeling dat de docent alle associaties van de deelnemers op het bord zet (zelfs die waar de docent negatieve gedachten bij heeft). Op deze wijze laat de docent zien dat hij de mening van de deelnemers waardeert.		
5	De docent rubriceert de associaties en gaat ze groepsgewijs bespreken met de deelnemers.		
5	De docent vraagt de deelnemers wat zij vinden van wat op het bord staat omtrent een bepaalde rubriek (bv relaties, uiterlijk, seks, etc.). Vragen zoals: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Zijn jullie het eens met alles wat op het bord staat?</i> - <i>Zo niet waarmee niet en waarom niet?</i> - <i>Waarom denken mensen dit over homoseksualiteit?</i> - <i>Hoe komen jullie bij deze denkbelden over homoseksualiteit?</i> Het is belangrijk dat je als docent wel de discussie in de hand houdt en op de juiste koers. Door alle associaties is het gevaar dat men afwijkt van het onderwerp waar de docent over wilde praten.		

	Stuur desnoods bij door verhelderende vragen te stellen, een stukje samen te vatten en een nieuwe vraag te stellen die meer in de juiste richting gaat. Na iedere rubriek sluit men af met de vraag of hier nog verdere opmerkingen over zijn, want daarna kan men opmerkingen die daar naar verwijzen afkappen met de mededeling dat het onderdeel al behandeld is.
6	Als alle rubrieken behandeld zijn, rond de docent het spel af. Men kan vragen of de deelnemers conclusies kunnen trekken uit de discussie

Oefening2 **ADVIES AAN FATIMA**

Doel:

- Leren nadenken over hoe mensen twijfels kunnen hebben rond diversiteit en eigen keuzes
- Op een respectvolle manier anderen kunnen adviseren en ondersteunen

Tijdsduur:

45 minuten

Stap	Actie docent
1	De docent stelt een casus op. Hiervoor kan gebruik gemaakt worden van de volgende casus: <i>Fatima is 15 en zit op het Vmbo. Ze heeft het moeilijk. Ze vindt het helemaal niet leuk om met jongens uit te gaan. Ze gaat veel liever met haar vriendinnen op stap. Nu heeft ze gelezen dat ze dan wel eens homoseksueel of lesbisch kan zijn. Dat vindt ze raar, want ze vindt jongens wel leuk, maar ze wil er eigenlijk voorlopig nog niet mee omgaan en zeker niet mee vrijen. Ze wil graag van anderen horen wat zij daar van vinden.</i>
2	De docent leest het verhaal van Fatima (zie boven) voor en vraagt aan de leerlingen om individueel een brief aan haar te schrijven met daarin hun mening, ervaring en advies. Tijdens het schrijven loopt de docent rond om daar waar nodig of wenselijk wat advies te geven over de aanpak.
3	Na 15 minuten vraagt de docent wie zijn brief wil voorlezen of wil zeggen welk advies ze hebben gegeven. Schrijf de adviezen op het bord.
4	De docent leidt de nabespreking aan de hand van wat er op het bord geschreven is. Vragen die hierbij een rol kunnen spelen zijn: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Welke van de adviezen op het bord denken jullie is het beste?</i> - <i>Waarom is dat advies het beste?</i> - <i>Hoe ben je tot je advies gekomen?</i> - <i>Als je zelf zo'n advies zou krijgen zou je er tevreden mee zijn?</i> - <i>Hoe zou je je voelen als jezelf zo'n advies zou krijgen?</i> - <i>Stel Fatima is een echte vriendin, dan schijf je haar waarschijnlijk geen brief. Hoe zou je het dan aanpakken?</i>

NABLAD

• Colofon

Copyright tekst Stichting RADAR, 2016

Niet uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, in enige vorm en op welke wijze dan ook, zonder bronvermelding.

Tekst en ontwikkeling van de toolkits: Lavern Muller
Rob Stoop

Stichting RADAR
Grotekerkplein 5
3011 GC Rotterdam
010 – 411 39 11

Hopelijk heeft u aan de hand van deze toolkit een goed gesprek met uw leerlingen gehad over seksuele diversiteit. En zijn een aantal van hun mogelijke vooroordelen weggenomen. Het is belangrijk om kinderen reeds vanaf jonge leeftijd te laten kennis maken met (seksuele) diversiteit.

Mocht u geïnteresseerd zijn in nog meer toolkits, dan kunt u deze vinden via <http://diverscity010.nl/toolkits/>

